

LA CONTRAPORTADA de VALENTÍ PUIG

Les baionetes de Libèria

“Acceptar que vivim en un món que sempre serà imperfecte potser és una de les lliçons més profitoses del nostre segle. El futur normatiu d’una perfecció completa avui dia no té la mala premsa que les utopies mereixen, però encara que no ho vulguem acceptar, fins i tot el futur serà sempre imperfecte.”

Que la fundació de Libèria correspongui a esclaus alliberats als Estats Units és el clixé televisiu per incorporar una veu en *off* a les imatges del salvatisme a Monròvia. S’emico-la la retòrica humanitarista i queden pocs arguments en contra d’una intervenció internacional de força, amb capacitat sumària. Mentre la nitroglicerina ens salva de morir d’un atac de cor, la història retorna tot sovint el cor de les tenebres. Queda també la vella lliçó de Hobbes, quan els homes són llops que devoren altres homes.

Acceptar que vivim en un món que sempre serà imperfecte potser és una de les lliçons més profitoses del nostre segle, tot i que a la vegada és una de les lliçons més difícils d’aprendre. El futur normatiu d’una perfecció completa avui dia no té la mala premsa que les utopies mereixen, però encara que no ho vulguem acceptar, fins i tot el futur serà sempre imperfecte.

A principi del nostre segle, T. E. Hulme va llançar una càrrega de profunditat contra tota seqüela romàntica: el romanticisme, al capdavant, seria “religió desbordada”, fonamentada en la noció que l’home es intrínsecament bo i que només les circumstàncies poden esgarriar-lo.

Al segle divuit, l’exaltació de la natura fa creure que la presumpta espontaneïtat dels jardins anglesos és el millor substitut de l’ordre rigorosíssim del jardí francès del segle disset. Així havia de ser el paisatge propici al “*bon sauvage*”, sense tenir en compte que un jardí espontani exigeix tant o més artífici que un jardí ultraordenat.

Saint-Just ho va dir a la Convenció: “La felicitat és una idea nova a Europa”. Era un bon deixeble de Rousseau, amb la creença que a la terra els homes poden aconseguir un estat de perfecció que fins aleshores no-

més semblava possible, per als cristians, al cel. Des d’aleshores també va proliferar una fe en el progrés ininterromput, sense possibilitat regressiva.

Dominada pels homes de Robespierre i Saint-Just, la Convenció amb tota naturalitat lògica arribà al Terror. Hulme impreca Rousseau i sosté que el classicisme parteix d’una concepció antitètica segons la qual l’home és un animal extraordinàriament limitat i determinat, tan sols si és disciplinat per la tradició i per l’organització pot aconseguir alguna cosa de valor.

En definitiva, els romàntics –amb l’incentiu de Rosseau– caigueren en el parany de creure que alguna cosa real, alguna realitat, pot ser perfecta. Per la cultura cristiana tenim notícia de la creença que els éssers humans són limitats i imperfectes de forma inalterable, si bé són assequibles a la doctrina de la redempció, més enllà del pessimisme antropològic. Però, de fet, la majoria d’escoles de pensament modern o actual rebutgen la doctrina del pecat original, encara que sigui explicació pertinent de la naturalesa humana i de la propensió de l’home a fer el mal.

Paul Tillich subratlla que la teologia ha de presentar “la caiguda” com un símbol de la situació humana en tots els temps, i no com la narració d’un esdeveniment que tingué lloc en un passat remot. Per dir-ho d’acord amb una definició d’enciclopèdia laica: el pecat original és la condició moralment viciada en què et trobes quan neixes com a membre d’una raça pecadora. Això vol dir que accedim al món no com a individus aïllats sinó com a membres d’una raça que hereta del passat les característiques del bé i del mal. Pel cap baix, és una manera lícita i proporcionada d’explicar la persistència del mal en la història.